තිලාපියා මත්ස්‍ය සම්පත රැක ගනිමු

- ගැඹුරකයේ මෙන්ම අපා රැවටිමිල වාර්ෂික මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය සඳහා විශාල දායකත්වයක් තිලාපියා මත්ස්‍ය කර්මාන්තය මගින් ලබා දේ. විශේෂයෙන්ම අප රටේ මිරිදිය මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනය ප්‍රධාන ලෙසම තිලාපියා මත්ස්‍ය කර්මාන්තය මත රදාපවතී. මෙම වාර්ෂික තිලාපියා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට අපනයනය මිරිදිය ජලජ වගුමින් ලබා ගන්නා තිලාපියා මත්ස්‍ය අත්වැන්න හා මත්ස්‍ය වගා කරුවන් විසින් විවිධ ප්‍රදේශ වල පොකුණු තුල වගා කර ලබා ගන්නා තිලාපියා මත්ස්‍ය අත්වැන්න ප්‍රධානවම දායක වේ.
- පසුගිය වසර වලදී තිලාපියා මත්ස්‍ය නිෂ්පාදනයට විශාල වලාකුළක් ඇතිව කරලු ලබන වෛරස් රෝගයක් ආසියා,අප්‍රිකානු හා දකුණු අංශෙවිකා මහාද්වීප ආශ්‍රිතව වෙරගින් වෙරගින් වර්ධනය වර්ධනය වී ඇත.
- මෙම රෝගය තිලාපියා ලක්ෂ්‍ය වෛරස රෝගය (Tilapiya Lake Virus Disease/TiLV) ලෙස නම් කර ඇති අතර මෙය තිලාපියා ගැයන් වෛරසය නමින් (Tilapiya Lake Virus) පසකිව යන වෛරසයක් මගින් ඇති කරලු ලබන බව සොයා ගෙන ඇත. එබැසමව ස්ථානවශිතව මිරිකා හා වගා කරලු ලබන මිරිදිය හා කිඳුරුදිය තිලාපියා මගුන් විශේෂ වලට පමණක් මෙම රෝගය බෙදිමිද. විශේෂ ලක්ෂණයකි.
- TiLV රෝගය 2009 දී ඉස්රේලි වරට ටිලාපියාගෙන් වාර්තා වී ඇති අතර පසුව 2018 වසර වන විට පිරිමිසලා, ඉක්වඩෝරය, කොලොම්බියාව, මොසැම්බික්, පිලිපිනය, තායිලන්තය, තැන්සැනියා, උගන්ඩාව, ඉන්දියාව, ඉන්දුනීසියාව, කෙන්යාව, පීරු රාජ්‍යය, විශේෂයෙන්ගේ වශයේ රටවල් හතරකට දැනට වාපත්තව ඇත.
- 2019 වසරේදී කාරා ආයතනය මගින් කලු පරීක්ෂණයට අනුව මෙම රෝගය දැනට අපරට තුල තිලාපියා මත්ස්‍ය වගා කර්මාන්තය ආශ්‍රිතව හඳුනාගෙන කෙරෙන්නේ බව වාර්තා කරයි. හදුන් අප රටට ඉතා ආසන්න හා මත්ස්‍ය වගාව සම්බන්ධිව ජීවීන් හා තාක්ෂණය ප්‍රවාහරය කර ගන්නා ඉන්දියාව, මොලේසියාව, තායිලන්තය වගේ රටවල් වලින්, **2017,2018** වසර වලදී මෙම රෝගය වාර්ත වී ඇති සැසිත් අප රට තුලින් ද අනාගතයේදී මෙම රෝගය වාර්තා වීමට අවදානම් ඇත්ම. එබැසිම අප රටේ සැසිත් ද ප්‍රධානයෙන්ම මෙම රෝගය වාර්ත වීමට අවදානම් ඇත්ම. ඊට ඔබා වසර 10ක පමණයේ තුල රටවල් විශාල වශයකින් තිලාපියා මත්ස්‍යය කර්මාන්තයට විශාල බලපෑමක් කර ඇති මෙම රෝගය සම්බන්ධව ඔබ දැනුවත් වීම ඉතා වැදගත් වනු ඇත.

රෝගය හඳුනා ගැනීමේ ලක්ෂණ

- මත්ස්‍යයන්ගේ අලස බව
- ආහාර ගැනීම අඩුවීම
- ජලාශයේ ඇටිස්වලට එක් රැස් වීම
- මත්ස්‍ය වර්ධන වෙනස් වීම
- රෝගය උග්‍රතර වූ විට මගුන් විශාල වශයෙන් මිය යෑම (XIX-XIX)
- ඝර්ම මත තුවාල ඇති වීම, රැධිරය වහනය
- ඇස් වල දිස්තිමත් බව අඩු වීම සහ තාරකාව බව
- උදරය විශාල වීම
- කටවැල් වල පහනය අඩු වීම

- ජීවරවරින් හෙම එක ගෙඩු මල්ලු සතුන්ගෙන් ලබාගන්න් පසවලුන් ජාලාශයක හෝ පොකුණක් තුල හමුවා කරලු ලබන්නන් හමි හමුවා කර යම් කාලයක් යනතුරු ඉතා සුපරීක්ෂකතාවීයව මත්ස්‍ය වගාව නිරීක්ෂණය වදගැන්වන අතර එය TiLV රෝගයෙන් ආරක්ෂා වීමට ඉතා වැදගත්වනු ඇත. මෙම රෝග ලක්ෂණ පිළිබඳවදැ දැනුවත් වී ජීවීය තුලින් හා මෙවෙයි ලක්ෂණ වගාව ආශ්‍රිතව නිරීක්ෂණය වුවහොත් අදාළ නිලධාරී මහතම/මහත්මිත් දැනුවත් කිරීම තුලින් කුම ක්‍රමයෙන් වාපත්ත වන මෙම වෛරස් රෝගයෙන් අප රටේ තිලාපියා මත්ස්‍ය කර්මාන්තය ආරක්ෂා කර ගැනීමට අපට හැකිවනු ඇත.

ඔබ කලයුත්තේ

01 දැනුවත් කිරීම

යම් ජලාශයක හෝ වගා පොකුණක තිලාපියා මලුන් ඉතා ලක්ෂණ පෙන්වීමින් විශාල ලෙස මිය යෑමක් දිස්වාගත් පසත නිලධාරීන් වනාම දැනුවත් කරන්න

කාරා ආයතනයේ පෙන්ෂර් විද්‍යාදැ - ආචාර්ය වසන්ත රාජපක්ෂ - 0112 521 000

ජාතික ජලජීවී වගා සංවර්ධන අධිකාරියේ දිස්ත්‍රික් ජලජීවී වගා

වසලෙකි නිලධාරී හෝ ප්‍රධාන කාර්යාලය - 0112 786 495

02 සාමිපලා ලබා ගැනීම

රෝග ලක්ෂණ සහිත මත්ස්‍ය සාමිපලා ලබාගෙන එවා බිහතරායක ගබඩාකර තබා රෝගය පිළිබඳ, ඉදිරි පරීක්ෂණ කටයුතු සඳහා අදාළ නිලධාරීන්ට ලබා දීම

සොරතුරු සම්පාදනය :- ආචාර්ය වසන්ත රාජපක්ෂ/පෙන්ෂර් විද්‍යාදැ/ජලජීවී වගා අංශය
ජී.ආර් හේමිලි රංජිතා/සංවර්ධන නිලධාරී/ජලජීවී වගා අංශය
සැසැම්මේ – ඩී.එම්. අනුරුද්ධ රත්නායක /අධීක්ෂණ හා අගයීම් අංශය

ජාතික ජලජ සම්පත් සංවර්ධන හා ගවේෂණායතනය ආයතනය (කාරා)
ඝාත දුපත, මිරිවත්තුඩුව,
කොළඹ 15
Telephone: 011-2521000 / 2521006
Fax : 011-2521932
E-mail: www.nara.ac.lk